

Érettségi tételek magyar nyelv és irodalomból
2021/22.
a 12.B osztály számára
(Kovács Péter)

Magyar nyelv témakörök

I. Kommunikáció

1. A kommunikációs folyamat összetevői, funkciói, jellegzetességei
2. A nem nyelvi jelek szerepe a kommunikációban
3. A reklám mint a tömegkommunikáció eszköze

II. A magyar nyelv története

4. Változás és állandóság a nyelvben
5. A nyelvtörténet forrásai
6. A nyelvújítás lényege és jelentősége

III. Ember és nyelvhasználat

7. A nyelv mint jelrendszer
8. A nyelv társadalmi tagolódása
9. Az információs társadalom hatása a nyelvi érintkezésre
10. Nyelvi sokszínűség, tolerancia, diszkrimináció

IV. A nyelvi szintek

11. A magyar helyesírás rendszerszerűsége
12. A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere
13. A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai

V. A szöveg

14. A szóbeliség és írásbeliség hatása a szövegformálásra
15. Az intertextualitás fogalma, jellegzetességei
16. Szövegkohézió, témaháló, cím

VI. A retorika alapjai

17. Az érvelés műfajai: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az érv és az ellenérv
18. A nyilvános beszéd nyelvi kritériumai

VII. Stílus és jelentés

19. A publicisztikai stílus
20. Az egyszerűbb szóképek: hasonlat, metafora, metonímia

Irodalom témakörök

Művek a magyar irodalomból 1. Kötelező szerzők

1. Poétikai sokszínűség Petőfi Sándor lírájában
2. Bűn és bűnhődés Arany János balladáiban
3. Ady Endre *Új versek* című kötetének formai és tartalmi sajátosságai
4. Babits Mihály *A gólyakalifa* című regényének értelmezési lehetőségei
5. Játék a nyelvvel és a világgal. Kosztolányi Dezső: *Esti Kornél*
6. A szerelem tematikája József Attila költészetében

Művek a magyar irodalomból 2. Választható szerzők.

7. A klasszicizmus módozatai Csokonai Vitéz Mihály költészetében
8. Az óda műfaja Berzsenyi Dániel alkotásainak tükrében
9. Az antik költészeti örökség Radnóti Miklós lírájában
10. A próza megújításának sajátosságai Ottlik Géza *Iskola a határon* című regényében
11. A népiesség vonatkozásai Mikszáth Kálmán *A jó palócok* című kötetében
12. A holokauszt mint poétikai és nyelvi probléma Kertész Imre *Sorstalanság*ában

Művek a magyar irodalomból 3. Kortárs szerzők.

13. A kortárs líra jellegzetességei Závada Péter vagy Simon Márton költészetében

Művek a világirodalomból.

14. Francia premoderne (Baudelaire vagy Verlaine vagy Rimbaud költészetének bemutatása)
15. Élet és művészet – Thomas Mann: *Halál Velencében*
16. A közöny mozzanata Albert Camus *Az idegen* című regényében

Színház és dráma

17. Az antik dráma sajátosságai – Szophoklész: *Antigoné*
18. Az Erzsébet-kori dráma és színház – Shakespeare: *A velencei kalmár*

Az irodalom határterületei.

19. Irodalom és zene – kortárs dalszövegek poétikai jellegzetességei

Interkulturális jelenségek és határon túli irodalom.

20. Író a Józsefvárosban: Szerb Antal – *Utas és holdvilág*